núm. 14 · Octubre 2012 · Gener 2013

La Secuita AJUNTAMENT

Quatre

• L'Argilaga • La Secuita • Vistabella • Les Gunyoles

Vivim les nostres festes

pàg. 4

El problema del transport escolar pàg. 3

Entrevista a Adam Safianczuk, mossèn pàg. 8

Imatges del poder feudal pàg. 11

Editorial

Em començat un nou any, deixant en darrera un 2012 molt dur, ple d'ajustos econòmics i retallades, amb un augment desmesurat de les taxes d'atur en torn del 25%, un de cada quatre ciutadans no té feina i encara s'agreuja més en els nostres joves on el percentatge d'atur supera el 50%, un de cada dos. Manca d'oportunitats, pèrdua de drets socials, un sistema financer en recessió i el qüestionament dels valors ètics d'aquells que haurien de donar exemple i en els que la ciutadania ha dipositat la seva confiança per tal de sortir-nos d'aquesta situació, que ara ja fa masses anys que dura, han marcat l'any que deixem en darrere. Malgrat tot, per aquest 2013 que comença, no es veuen indicadors positius que augurin uns millors temps.

Els municipis petits com el nostre, no s'escapen de la situació general de l'estat, nosaltres també patim cada dia les conseqüències. Els nostres veïns també pateixen, l'atur, la manca d'oportunitats, la pressió fiscal, les retallades de serveis, el veure dia a dia, amb incertesa, que el què fa deu anys servia per tirar endavant ara es qüestiona, donant pas a una apatia col•lectiva en la que l'individu i l'entorn es veuen arrossegats per la contundència dels fets, produint-se una acceptació dels mateixos sense cap mena de resistència o adaptació al canvi.

El món no s'atura, necessitem aquesta capacitat d'adaptació al canvi que estem vivint, en molts sentits, personal, col•lectiva i institucional. Les persones joves, habitualment, s'adapten ràpidament a les noves situacions, les no tant joves i les institucions acostumen a considerar els canvis com una amenaça, creant una resistència que genera la pèrdua d'oportunitat. Perquè malgrat una situació desesperada sempre existeix una oportunitat, segurament diferent a la que coneixíem, però oportunitat a la fi.

Nosaltres, veïns i veïnes del municipi, som persones intel•ligents, i l' intel•ligència és la facultat d'entendre i comprendre l'entorn, i l'habilitat que es té a l'hora de donar sentit encertat a un projecte, personal o col•lectiu, és a dir, la capacitat d'ensortir-se malgrat les dificultats.

I per això ens cal una personalitat resilient, concepte aquest que apareix per primera vegada en la literatura científica en 1972, en relació a la idea de protecció front als agents estresors. Els autors Kobasa i Maddi desenvolupen el concepte, a través de l'estudi d'aquelles persones que davant de fets veritablement negatius semblaven tenir unes característiques de personalitat que els protegiren.

La resiliència es la capacitat per afrontar amb èxit la adversitat. La resiliència es un concepte al que s'ha prestat poca atenció fins fa relativament poc temps, avui dia hi ha moltes investigacions al respecte, sobretot des de la psicologia positiva. Aquesta capacitat disposa d'unes característiques que ajuden a enfrontar les dificultats de forma positiva.

Els canvis i les dificultats formen part de la vida i em de mantenir una actitud positiva davant del problemes, no serveix de res lamentar-se, els problemes no son obstacles insuperables, al contrari, em de concentrar el nostre esforç en veure que és el que podem fer per superar-los. No podem evitar els entrebancs i les dificultats, però hem de plantejar expectatives realistes i si les dividim en petits passos realitzables, ens portaran a aconseguir petits objectius que ens motivaran a cultivar una autoestima personal i col•lectiva. No podem modificar una situació de globalitat però em de mantenir una perspectiva a llarg plaç centrant-nos amb els objectius a aconseguir.

Es aquesta la forma d'actuar de la corporació que tinc l'honor de presidir, no renunciem a cap projecte plantejat, en equipaments, en serveis, en cobrir les necessitats bàsiques dels nostres ciutadans, en formació, salut, cultura i esport. La maquinària de l'ajuntament no s'atura, les dificultats son moltes però la nostra capacitat de resiliència i adaptació als canvis es latent. La adaptació de vells projectes a la situació actual els faran viables sense haver de renunciar a cap. Els objectius son clars i la fulla de ruta està traçada, els nostres veïns i veïnes han de sentir-se orgullosos del seu municipi. En aquesta publicació anirem donant compte trimestre a trimestre.

Per acabar vull desitjar-vos el millor per un any nou que comença, afrontem-lo plegats, colze a colze, treballant per fer del nostre municipi, dels nostres pobles i de la seva gent aquell lloc bonic del que tots i totes ens sentim orgullosos de viure.

Eudald Roca i Gràcia
Alcalde de la Secuita

índex

Editorial 2
Millorem els nostres pobles! .. 3
Notícies 6
Reportatge 8
El racó natural 11
Escola 12
Calaix creatiu 16
Agenda 18
Informació municipal 19

Edita:
Ajuntament de La Secuita

Coordinació:
Ajuntament de La Secuita

Comunicació i projecte gràfic:
www.elfojobs.cat

Fotografia:
Arxiu Municipal

Documentació:
Tesa Cisa

Col·laboració:
Marc Dalmau Vinyals

Imprimeix:
Impremta Gabriel Gibert, SA

Dipòsit legal:
T-628-2009

Ajuntament de La Secuita
Sant Cristòfol, 2
43765 La Secuita
Tel. 977 61 14 54
Fax 977 61 11 59

www.lasecuita.cat

El problema del Transport escolar

Aquest curs escolar 2012 – 2013 els pares dels alumnes residents a L'Argilaga, Vistabella i Gunyoles es varen trobar amb la sorpresa d'última hora, de que havia estat retirat el servei gratuït de transport escolar per els seus fills, des de el Consell Comarcal del Tarragonès.

El curs 2011 – 2012, aquests nens desplaçats ja havien perdut la gratuïtat del menjador escolar per ordre del Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya.

Malgrat els esforços de mediació realitzats per part de l'Ajuntament i de molts dels pares afectats per la retallada, així com les propostes alternatives presentades, des de el Departament d'Ensenyament i des de el Consell Comarcal del Tarragonès, que es qui te la competència de la gestió del transport escolar, no hi ha hagut voluntat de tornar a subvencionar el servei, que afecta a una quarantena de nens i nenes del municipi.

El servei es presta previ pagament d'una tarifa de 330 € nen i curs, el que ha suposat una despesa no assumible per moltes famílies i d'altres que no tenen altra alternativa de poder portar els seus fills i filles a l'escola.

L'esforç econòmic que representa en aquets dos anys per nen es força elevat, 1.100 € de menjador i 330 € de transport, un total de 1.430 € per alumne, que han d'assumir les famílies, qual cosa s'agreujà més en les famílies amb dos i tres fills. Recordem també que des de els serveis socials de l'ajuntament es poden tramitar les ajudes per aquests conceptes i per aquelles famílies econòmicament més desfavorides.

L'Ajuntament de la Secuita vol fer constar el seu rebuig i la seva indignació davant la mesura adoptada pel Consell Comarcal del Tarragonès i el Departament d'Ensenyament de la Generalitat de Catalunya, entenen que els nens desplaçats han de tenir la gratuïtat del transport i del menjador, de igual manera que la tenen els nens i nenes d'altres municipis assignats a la nostra escola.

Ja disposem de contenidors d' oli reciclat

Hi ha un contenidor a cada poble

La Secuita ja disposa de contenidors.

L'oli domèstic usat és un recurs.

Actualment les noves tecnologies permeten transformar-lo en biodièsel. El biodièsel té les mateixes propietats que el gasoil convencional, però no utilitza el petroli com a matèria primera, sinó els olis vegetals verges o usats.

Abocar l'oli a l'aigüera, a la tassa del vàter o a la brossa pot causar problemes d'obturació a les canonades, i alhora dificulta i encareix el procés de depuració de les aigües residuals.

Tres passos a seguir:

1

Passar per l'Ajuntament a recollir l'embut que s'adapta a les ampolles de refresc i aigua i així es reaprofiten els envasos de plàstic.

2

Recull l'oli usat dins els envasos de plàstic.

3

Quan es tingui l'envàs ple, es diposita ben tancat en un dels contenidors específics de recollida d'oli.

Vivim les nostres Festes Majors!

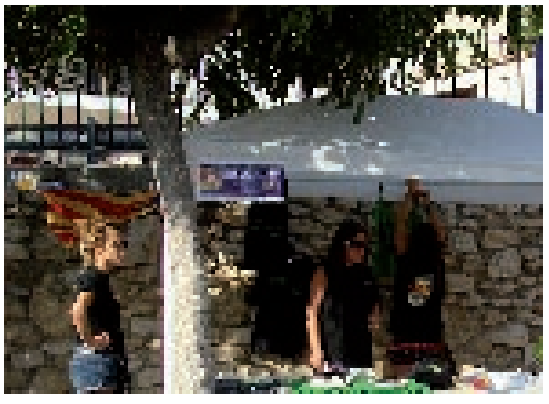

Un estiu en remull

Un estiu complert

Aquest estiu, gràcies a que el temps ens va acompanyar, es van poder realitzar diverses activitats: cursets de natació, aquagym, la iniciativa “Mulla’t per l’esclerosi múltiple” i unes jornades obertes. Aquestes últimes organitzades pels joves de la Secuita dins del marc de la Festa major, on els inflables van ser els protagonistes; primer només els nens però de mica en mica es van anar engrescant els pares, acabant tots molt remullats i contents.

Cal destacar la gran afluència de persones que hi va haver cada dia a la terrassa del bar de la piscina. Es van celebrar aniversaris, reunions, comiats, partides de cartes o simplement com a joc de trobada.

11 de setembre

Un any més va onejar l’estelada al balcó de l’Ajuntament. Aquesta vegada de forma oberta, sense por, n’hi d’amagat i amb gran esperança.

Projecte Escola de cuina i restaurant **Mitho Chha** a Katmandú

L’Escola de Cuina-Restaurant Mitho Chha a Katmandú, està destinada a aquells nens i nenes que, amb risc d’exclusió social, vulguin aprendre un ofici en el món de l’hosteleria. En aquestes fotos podeu veure que les obres es van finalitzar en el termini establert i ja des de setembre està en funcionament.

Agraïments a l’Ajuntament de la Secuita per la col·laboració en el projecte; també agrair al Debendra Pokharel i el seu equip pel treball realitzat, així com a les persones que treballen per seguir endavant: Marta Delgado, Iolanda Guimerà ...

Si voleu col·laborar en aquest projecte podeu fer una donació, desgravable en la Hisenda púbilca, en aquest compte de Nepal-Aki:

La Caixa 2100 0109 05 0200284670.

III Mostra de fotografies antigues

Les fotografies d'aquesta mostra volen ensenyar als més joves i als nouvinguts uns documents fotogràfics d'un gran valor històric. I també vol ajudar els més grans a fer memòria de familiars i veïns entranyables que avui ja no hi són. Ens mostren una forma de viure i de conrear la vida molt diferent a l'actual. Són fotografies d'una societat basada en la pagesia, amb un gran pes de la família i la religió com a elements de cohesió de la societat. Està dividida per seccions, on es poden veure: Fotografies de grups, sortides excursionistes, fotografies de famílies o veïns, retrats fotogràfics, l'església, el món rural, actes populars, actes oficials i celebracions litúrgiques. Us animem a posar-vos en contacte amb l'Associació cultural de l'Argilaga per tal que, en plena era digital, no s'acabi perdent tot aquest llegat. Les fotografies es troben exposades a una de les sales del Cafè de l'Argilaga.

Text i fotografia: Marc Dalmau

Els portants de l'aigua de Sant Magi

Text: Marc Dalmau
Fotografíes: Sefa Torné

Els portants duen l'aigua de Sant Magí de la Brufaganya a Tarragona. L'aigua és transportada amb carros tirats per cavalls. En el segon dia de viatge, el 18 d'agost, passen pel poble de l'Argilaga, on se'ls ofereix un esmorzar. El costum va començar fa uns anys, quan un veí, en Joan Dalmau, els va oferir un ram d'espígol a la sortida del poble, on esmorzaven. Van decidir que l'any següent esmorzarien dintre de la població. Els manats d'espígol que els hi donen són repartits després entre els habitants de Tarragona. Un cop abandonen el poble, la festa es converteix en un gran esmorzar popular. A la fotografia, hi podem veure els alcaldes de Tarragona, La Secuita i l'Argilaga; el mossèn de l'Argilaga i el president de la confraria dels portants de Sant Magí. Enguany la televisió va fer un reportatge de l'acte. El podeu veure al següent enllaç: http://tac12.xiptv.cat/gaudeix-la-festa/capitol/sant-magi-a-tarragona-2a-part.

Exposició Jujol

Durant una setmana vam poder gaudir a la Sala de Plens de l'Ajuntament d'un recorregut per l'obra de Jujol, com arquitecte i dibuixant. Pels treball de forja, de pedra, vitralls, detalls curiosos moltes vegades no vistos i, sobretot, per la magnitud de la seva gran creativitat.

Fideuada popular

El dia 14 d'agost hi va haver la fideuada de Sant Roc amb rècord d'assistència de més de 200 persones. Es van fer servir més de 26 quilos de fideus. El resultat van ser les tres grans paelles que es veuen a la fotografia. A més a més de fideus es va menjar meló amb pernil, coca i gelat. I es va veure vi, cava, cafè, herbes i licors.

Durant l'acte vam dir adéu al mossèn polonès Adam, que portava amb nosaltres uns tres anys. L'Adam va rebre un forro polar, una jaqueta impermeable, un escut de ceràmica del barça i un escut de ceràmica de l'arquebisbat de Polònia. També vam assistir a una *performance,* posada en escena per les joves del poble. Posteriorment, la vetllada a la fresca va estar amenitzada per l'animat grup de música cèltica i folklòrica Sal150. La fideuada popular va tancar la festa major d'enguany.

Més seguretat vial

A petició dels veïns de l'Argilaga, es van col·locar uns coixins berlinesos i es van pintar passos de vianants a la vella carretera. Degut a la poca visibilitat i a l'excés de velocitat és un tram molt perillós; esperem que el que s'ha realitzat serveixi com element dissuasiu.

Entrevista

Adam Safianczuk, mossèn

L'Adam Safianczuk ha estat el rector de Vistabella, la Secuita i l'Argilaga fins el passat mes d'agost, quan va rebre un nou nomenament per part de l'arquebisbat. Ha estat una figura molt activa i dinàmica, present en tot tipus d'actes i celebracions. Sempre l'hem vist allà on més se l'ha necessitat, pendent de tothom. El fet de deixar Polònia per venir a fer missa a Catalunya i les seves dificultats inicials amb el català l'han convertit en una figura molt estimada al terme.

Quina impressió vas tenir un cop vas arribar a Catalunya?
Primer jo vaig arribar a Salou. El primer pensament que em va venir fou: Déu meu, m'has dut al paradís! Però tambe m'espantava la perspectiva d'aprendre català.

Et va costar integrar-te?
No massa. M'agrada conèixer la nova gent, les noves costums i sempre intento ser obert per als altres.

T'has sentit acollit pels catalans?
Molt. Al principi els catalns no mostren els seus sentiments, però amb temps saben ser molt cordials.

Saps perquè als catalans els diuen polacs?
En varies ocasions la gent em deia que per l'idioma, que per la gent castellanoparlant és molt difícil.

Com valores la teva estada al municipi de La Secuita?
Per a mi aquest temps fou molt profitós, perquè vaig conèixer la gent, vaig aprendre l'idioma, vaig conèixer els costums i les festes catalanes. Soc conscient que la meva aportació a la vida del municipi fou relativament poca, perquè estava limitat per l'idioma i perquè no vivia al territori del municipi, però espero que totes aquestes experiències donaran fruits en altres llocs.

En quina situació vas trobar la parròquia i com ldeixes?
Dues parròquies i tres esglésies. Ho he trobat tot molt organitzat i només intentava millorar algunes coses.

Has fet bons amics? T'emportes un bon record?
Crec que puc dir que tinc amics a l'Argilaga, la Secuita i Vistabella. També tinc molts bons records, com per exemple l'acomiadament que em va preparar la gent en tots tres pobles.

Quines festes que es celebren al terme són les que més t'han agradat?
Totes les festes m'agraden molt, perquè la gent es sap organitzar, reunir, menjar i passar el temps tots junts i parlar, però hi ha una festa que m'agrada de manera especial. És la Mostra Popular. Molta gent participa activament, molta gent s'esforça, dedica el seu temps i capacitats per ajudar als pobres nens a Perú. Per mi va ser molt emotiu veure com un nen ven els seus llibres per guanyar diners pels altres nens. Aquesta festa és molt educativa.

Has tingut temps per interessar-te per la història i el passat del terme?
Certament. Seguia la vostra revista i sobre tot llegia els articles sobre la història de quatre pobles i els seus habitants.

Que creus que farà aquest any el FC Barcelona?
Com cada culer espero triplet, però el més important per a mi és la manera de jugar, que gaudeixin els nostres cors.

Quin és el teu plat de menjar català preferit?
La cuina catalana m'agrada molt. Hi ha molts plats que m'encanten, però el meu plat preferit són canelons amb espinacs.

Que és el que més has trobat a faltar de Polònia?
Em faltava jugar a futbol, però espero que ara com a capellà d'un col·legi tindré més oportunitats de jugar a futbol amb els joves.

Dziękuję! Powodzenia! (Gràcies i bona sort)

Text: Marc Dalmau
Fotografia: La Vanguardia, 26 de febrer de 2010

El racó natural de la saviesa

La intel·ligència de les plantes

Ceba (Allium Cepa L.)

És una planta herbàcia bulbosa, originaria de l'Àsia central. Té un únic bulb gran de forma ovoide. Altres noms pels quals se la coneix en català són: ceba blanca, ceba d'Egipte o ceba porrera.
Utilitzada primordialment en la gastronomia, també té fama com a planta medicinal tot i que no gaire estesa, s'utilitza en diversos tractaments.

PROPIETATS: diürètiques (cistitis, uretritis, gota, hipertensió arterial, retenció de líquids, edemes, sobrepès)
És un bon desinfectant intestinal o antisèptic
És un bon colerètic i estimulant de la funció digestiva.
És un bon hipotensor i restaurador sanguini (colesterol alt, prevenció arteriosclerosi i tromboembolismes).
Es fa servir en el tractament de les anèmies
Es fa servir per a les diabetis, grip, refredats, asma i inflamació osteoarticulars.

CONTRAINDICACIONS: en casos d'hemorràgies actives i, amb precaució, quan es segueixen tractaments anticoagulants.

XAROP PER A LA TOS
1 ceba
Sucre
Tallar la ceba a rodanxes i col·locar en un bol una capa de ceba, una de sucre, un altre de ceba i sucre fins acabar la ceba, s'acaba amb una capa de sucre. Deixar macerar unes 2 o 3 hores, passat el temps adient el resultat serà un suc, es cola i es guarda en un pot, es pren com qualsevol altre xarop per a la tos, una cullerada cada 4 o 6 hores, sobretot 1 cullerada abans d'anar a dormir, així evitarem aquella tos molesta que apareix quan ens estirem a l'anar a dormir.

El cos crida... la boca calla

"La malaltia és un conflicte entre la personalitat i l'ànima" E. Bach

Moltes vegades.....
El refredat "regalima" quan el cos no plora.
El mal de coll "tapona" quan no és possible comunicar les afliccions.
L'estómac crema quan les ràbies no aconsegueixen sortir.
La diabetis envaeix quan la solitud fa mal.
El cos engreixa quan la insatisfacció estreny.
El mal de cap deprimeix quan els dubtes augmenten
El cor afluixa quan el sentit de la vida sembla acabar.
L'al·lèrgia apareix quan el perfeccionisme està intolerable.
Les ungles es trenquen quan les defenses estan amenaçades.
El pit estreny quan l'orgull esclavitza.
La pressió augmenta quan la por empresona.
La neurosi paralitza quan el nen interior tiranitza.
La febre escalfa quan les defenses exploten les fronteres de la immunitat.
Els genolls fan mal quan l'orgull no es doblega.

I els teus dolors callats? Com parlen en el teu cos?
La malaltia no és dolenta, t'avisa que t'estàs equivocant de camí.
El camí de la felicitat no és recte. Existeixen corbes anomenades equivocacions, hi ha semàfors anomenats amics, llums de posició anomenades família i tot s'aconsegueix si tens: Una roda de recanvi anomenada decisió, un potent motor anomenat amor, una bona assegurança anomenada fe i abundant combustible anomenat paciència

Pots fer-ho? T'atreveixes s fer-ho? Anima't a realitzar-ho!

A través de l'objectiu

Cormorán

Phalacrocorax, conegut vulgarment com a Cormorán, són aus aquàtiques que s'alimenten de peixos que capturen sota l'aigua. S'impulsen amb les potes i poden capbussar-se durant més d'un minut, les seves plomes no són completament impermeables per tan al mullar-se augmenten molt de pes el que els permet enfonsar-se una mica més i bussejar amb facilitat, un cop fora de l'aigua estén les ales per assecar-les.
Comenta l'Alberto que és comú veure'l en el pantà d' El Catllar, en el nostre municipi era assidu visitant dels Clots de la Barquera durant l'any 2007 mentre estaven innundats.

Notes informatives

Plenaris

Sessió Plenària extraordinària núm. 05 de 7-05-2012

Modificació de crèdits per aplicació del romanent de tresoreria
S'aprova una modificació de crèdits del pressupost per aplicació del romanent de tresoreria per import de 29.148,42€

Operació de crèdit. RD 4/2012
S'aprova l'operació d'endeutament a llarg termini, mitjançant l'Institut de Crèdit Oficial (ICO) per a finançar les obligacions de pagaments declarades a proveïdors per import de 200.347,20.- €, amb les condicions fixades per Acord de la Comissió Delegada del Govern de l'estat per assumptes Econòmics de 1-3-2012 (BOE 17-4-2012).

La Secuita maig 2012

Sessió Plenària ordinària núm. 08 de 17-09-2012

Festes Locals 2013
S'aproven les festes locals 2013 : a La Secuita (10 de juliol i 16 d'agost), L'Argilaga (25 de gener i 16 d'agost), Vistabella (7 de gener i 24 d'agost) i Les Gunyoles (21 de gener i 25 de juliol).

Pla Local de Joventut 2012-2015
S'aprova el Pla Local de Joventut 2012-2015 d'acord amb les directrius en la Llei 33/2010 de Polítiques de Joventut, així com en el Pla Nacional de Joventut de Catalunya 2010-2020.

Convenis de col•laboració
S'acorda donar per extingits els Cv de col•laboració signats amb l'ACA (25-10-2007) s/ EDARS SUE 1.1 i 1.2, amb l'ajuntament de la Pobla de Mafument s/ poliesportiu, i amb el CCT s/ Annex 6 Pla T emigració, Pla L.Joventut , i arxiu documental.
S'aprova la signatura dels convenis de col•laboració amb Esplai Tarragoni, per monitors en practiques

Moció
s/ Any Internacional de Cooperatives

La Secuita setembre 2012

Nou servei del COAC

per donar suport a les Inspeccions Tècniques de l'Edifici

- El noviembre de 2010, la Generalitat ha aprovat el decret d'Inspecció Tècnica dels Edificis d'habitatges.
- Tots els edificis d'habitatges plurifamiliars de més de 45 anys están obligats a pasar aquesta revisió obligatòria.
- El COAC posa a la teva disposició informació i arquitectes qualificats per a la realització d'aquesta inspecció.

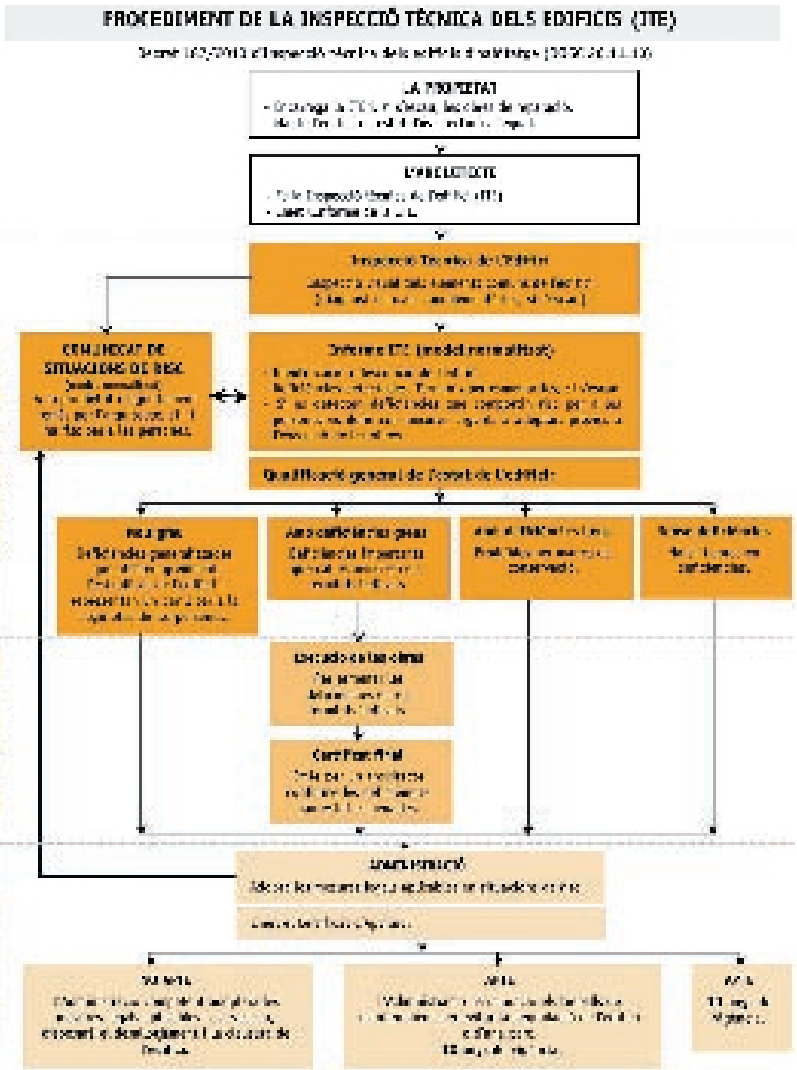

Resol els teus dubtes i contacta amb un arquitecte través de l'INFO.ITE.coac Tarragona@coac.cat – telèfon: 977 249367 Més información a www.coac.net/ITE

ÈPOCA MEDIEVAL I MODERNA

Imatges del poder feudal dels comtes de Queralt sobre l'Argilaga

La jerarquia entre senyor i vassall es definia a Europa de l'Edat Mitjana com un pacte de vassallatge. Aquestes relacions contractuals i feudals perdurarien fins al segle XIX. El que ens interessa es veure tota la simbologia que amagava aquest ritual i quins eren els gestos, imatges i paraules que s'utilitzaven per expressar el poder. No només els pagesos sinó tots els habitants del terme de l'Argilaga, tant homes com dones, eren vassalls del comte del Catllar. Tots ells, l'havien de reconèixer com a únic senyor i havien de comprometre's amb ell a ser vassalls bons, lleials i fidels. Evidentment no ens trobem davant de la investidura d'un rei, un emperador o un papa, on hi havia molts altres actors que hi prenien part (Stollberg-Rilinger 2011) no obstant el rerefons era el mateix: legitimar un personatge davant del poble perquè ocupés la seva posició en el nou ordre social.

"Que ells ab llur familia ÿ tots los habitants en dit terme, axí homens com dones, són vassalls, homens propris, solius y afocats de dit Ille. Sr. Comte. Y com ha vassalls predits an prestat sagrament y homenatge ha dit Ille. Y Egregi Sr. Comte. Y sempre y quant se offerís cas que dit Ille. Y Egregi Sr. Comte volgués prestasen dit sagrament y homanatge de fidelitat ho faran regonexent lo vassallatge, que bé, fahel y llealment, se hauran al dit Ille. Y Egregi Sr. Comte. Y faran y obtemperaran sos manaments y tot allò que uns bons ÿ fahels vassalls dehuen y son obligats de fer ab son Senÿro" [1]

Entre els argilaguencs i el comte hi havia una relació plenament feudal. El senyor els hi oferia protecció, administrava justícia, cobrava impostos, els demanava consells i els reclutava per lluitar contra els seus rivals. Però a canvi, els habitants li tenien que retre homenatge i jurar-li fidelitat. Es convertien en serfs de la gleva i quedaven subjectes de per vida a la seva propietat. Havien de pagar-li impostos en forma d'especie, es a dir, donant-li una part de les collites, així como treballar-li les terres que havien de pagar per utilitzar, als monopolis senyorials. Mentre els camperols treballaven, els nobles gaudien de tot el poder. Existeix un document del 1695 on s'explica que el batlle de l'Argilaga va anar al castell del Catllar per reconèixer com a únic senyor al comte de Queralt.

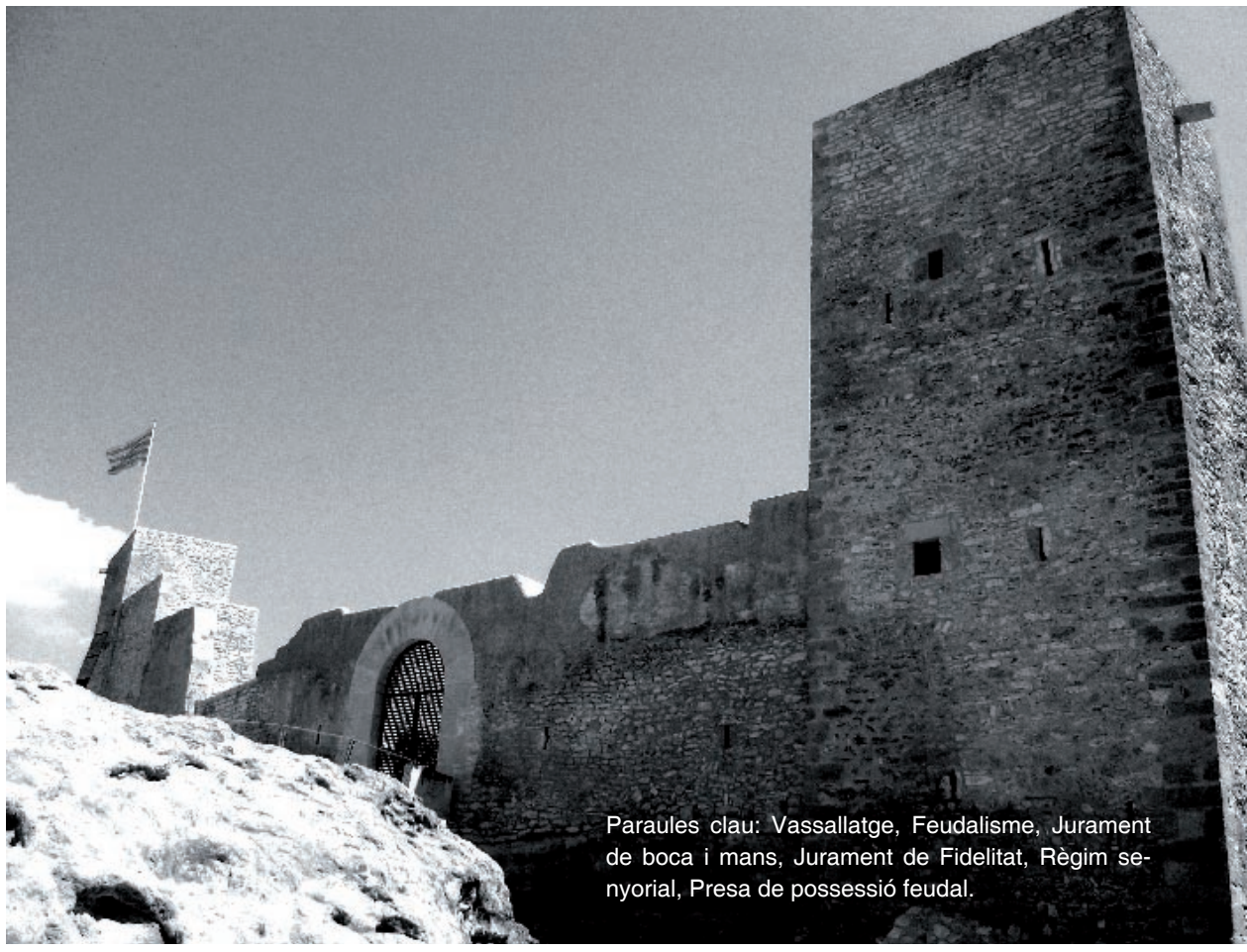

Paraules clau: Vassallatge, Feudalisme, Jurament de boca i mans, Jurament de Fidelitat, Règim senyorial, Presa de possessió feudal.

Castell del Catllar. Residència dels comtes de Queralt

"…que és Senÿor de dita jurisdicció lo dit Illre y Egregi Sr. Dn. Andreu de Queralt, Comte de Santa Coloma y Baró de Queralt, Sr. del present castell, vila y terme del Catllar, y Sr. del dit lloch y terme de Monbuÿ. Y los seus passats la an tinguda y exersida de molt temps ha esta part, així que per si com per sos Balles officials. Y an oyt dir ha sos passats que dits Senyors y an fetes sentènsies criminals y altres ha arbitre de dit Ille. Sr. com ben vist lié s y conforme ha justísia. Y an conegut y declarat en totes les causes civils vertents interés de part ha part, fent comisions de dites causes elegint y nomenant Assessors y Notaris per decissió de aquelles; fent-les declarar aixís en son nom com de son Balle y dels Comissaris y delegats y altres exercicis pertanyents y spectants ha tota jurisdicció civil y criminal, així en los habitants en lo dit lloch y terme de Montbuÿ, com en los forasters y estranÿs, delinqüents en dit lloch y terme de Monbuÿ" [2]

L'incompliment del pacte de fidelitat podia portar al comte a reafirmar el seu poder a través d'una presa de possessió col·lectiva, o d'un nou jurament

1 Els fragments són extrets de l'obra *Història del Catllar* (Fuentes 1999, 76)
2 Ídem (Fuentes 1999, 75)

Exemple de gest vassallàtic. Inauguració nova església parroquial. 1949

de fidelitat sobre els seus vassalls. El punt central d'aquest acte era la recepció del nou senyor, el jurament i el besamans. En les dues preses de possessió feudal analitzades, a causa de la minoria d'edat del successor apareixen els tutors com a representants del futur comte.

"Prestando dicho juramento en señal de dicha posesión hechó y escampó por tierra toda manera de granos, frutos, legumbres y vino que sobre dicha mesa havia puesto dicha universidad para este efecto. Ÿ en señal de la posesión de los censos en dinero, tercios ÿ rentas hechó y escampó por tierra dineros. Ÿ en señal de la posesión civil se ha calsado ÿ descalsado un guante. Ÿ en señal de la posesión criminal sacó ÿ desembainó la espada vibrandole por los aires" [3]

És interessant veure la simbologia que amagava tot aquest ritual. El que es pretén és trencar amb tot l'anterior i plasmar una realitat nova. Tenia lloc a la plaça, dins d'un gran marc escenogràfic on es duia a terme la cerimònia amb la participació de tot el poble. El comte pretenia demostrar el domini i poder absolut que tenia sobre el lloc. Mostrava que els habitants i la seves riqueses es trobaven sota el seu control i la seva jurisdicció. La repetició d'aquestes preses de possessió ens podria indicar que, malgrat que *de iure* els habitants reconeixien al comte, *de facto* era necessari reafirmar de nou els drets sobre l'indret per evitar una ruptura.

"Ÿ luego sin nota de infamia quitó a dicho Baile la vara de sus manos, ÿ teniéndola dicho Procurador en las suyas por algun espacio de tiempo, la volvió a dicho Baile, que en adelante en nombre de su Principal en los citados nombres durante su beneplácito continue el dicho exerciendo de Baile…" [3]

El batlle del poble quedava subordinat al comte i es convertia en el representant dels seus interessos davant la població. El comte tenia tota la potestat per realitzar aquesta elecció. Les relacions feudals no s'establien només entre nobles i pagesos sinó que també hi havien relacions de vassallatge entre els més poderosos. En aquest cas sostenint la vara del batlle entre les seves mans el comte demostrava al poble que l'autoritat del batlle li estava subordinada. En l'àmbit judicial el pas de la vara indicava que un dret passava d'una persona a un altre simbolitzant l'autoritat o la justícia

"…ÿ muchas otras personas han prestado por su orden el uno después del otro el juramento ÿ homenjage de vasallaje ÿ fidelidad acostumbrados de boca ÿ manos" [3]

El jurament de fidelitat (Bloch 1989; Débax 2003; Webster 2004; Patlagean 2009) rebia el nom de "boca i mans" ja que el comte agafava entre les seves les del vassall en senyal de protecció. Hi havia un matís de subordinació que es manifestava en la posició inferior i agenollada que adoptaven els nous súbdits. També la vestimenta o els atributs de poder entre el senyor i el vassall devien ser força definitoris. El vassall es convertia en l'home del senyor i passava a formar part de la seva propietat. És important la posició de les mans que podien simbolitzar les muralles que protegirien al vassall dels enemics. Tot seguit es realitzava el jurament de fidelitat en que el vassall es comprometia a no actuar mai en contra del comte. Posteriorment el senyor li feia un petó a la boca. Aquest jurament de fidelitat també rebia el nom de sagrament i el seu incompliment podia representar un delicte. Alguns autors (Febre 1997) han relacionat aquesta relació contractual amb la de la fe catòlica o amb el de l'amor cortès. Hi ha un rerefons religiós important ja que s'efectuava sobre els Evangelis i amb la creu situada damunt dels llibres sagrats.

"El referido Señor Apoderado teniendo presente sobre la dicha mesa una imagen del Crucifijo, juró por Dios Nuestro Señor y una señal de cruz…" [3]

En aquests juraments apareixia la impossibilitat dels vassalls de trencar la seva vinculació amb el senyor. Només el podia trencar la mort. S'afegeixen les penes que comportava el no seguiment d'aquest pacte i es demanava als escrivans i al notari que donessin testimoni de la presa de possessió i de les obligacions que contreien les dues parts. Els escrivans facilitaven el control dels ciutadans per part de les oligarquies locals i eren elegits pel mateix senyor feudal.

"En forma de derecho en mano ÿ poder de mi el Escrivano, que tendría y observaría en dicho nombre todos los Privilegios, costumbres, ordinaciones ÿ demás que por dichos Sres. Predecesores se han acostumbrado guardar sin perjuicio de derecho de cada una de las partes" [3]

Anterior a la de 1804 trobem una presa de possessió el 1769, però aquesta és menys explícita que la que hem detallat. En aquest cas va ser la vídua del comte, Maria Josepa de Pinós, la que va prendre possessió dels béns del seu espòs com a tutora del seu fill.

"…tomó posesión no solo de los diezmos, censos ÿ demás drechos Dominicales pertenecientes á dcha Illre. Sra., su principal, en dho lugar ÿ termino, sinó también de la Jurisdicción Civil, ÿ Criminal que le corresponde,ÿ han tenido, ÿ exercido en el referido lugar, ÿ término, los antecedentes Señores Condes de Santa Coloma, haciendo todos los autos demonstrativos de dha pocesión en el modo ÿ forma acostumbrados" [3]

Normalment aquestes preses de possessió acabaven amb una processó (Beceiro 1984 i 1994) amb els membres del Consell o el batlle pels carrers de la població. Era una cerimònia col·lectiva en la que les autoritats eren acompanyades per una part important de la població. Tenien molta importància les referències visuals i tàctils: agafar la rama d'un arbre, menjar fruita, agafar una mica de terra amb la mà, arrancar herbes, trencar les teules d'un edifici, modificar les pedres que marquen els límits o beure aigua de la font, etc. Totes aquestes demostracions mostraven la propietat i la possessió territorial del nou senyor. Aquest sistema feudal era una forma de govern tosca però organitzativa d'una societat pagesa sense mitjans.

Text i fotografies: Marc Dalmau

3 Ídem (Fuentes 1999, 74)

Bibliografia

Batlle, C. 1998: "Els primers comtes reis" a *Història de Catalunya.* Número 3. Salvat. 371-378.

Beceiro, I. 1984: La imagen del poder en las tomas de posesión bajomedievales castellanas. Studia Historica. Historia Medieval. 2. 53-82.

Beceiro, I. 1994: El escrito, la palabra y el gesto en las tomas de posesión señoriales. Studia Historica. Historia Medieval. 12. 53-82.

Bloch, M. 1989: *Feudal Society. The Growth and Ties of Dependence.* Second Edition. Routledge.

Débax, H. 2003: "La nature de la promesse dans les serments de fidélité" dans *La féodalite langodicianne*. Presses Université de Mirail.

Fevbre, L. 1997: "Fedeltà, giuramento, onore" a *Onore e patria*. Donzelli Editores. 46-53.

Fuentes, M. M. 1999: El castell, vila i terme del Catllar, Segles XII-XVIII. Ajuntament del Catllar. Volum 1.

Patlagean, E. 2009: "Fedeltà" a *Un Medioevo greco. Bisanzio tra IX e XV secolo.* Edizioni Dedalo. 60-61.

Stollberg-Rilinger, B. 2011: *Rituals of politics in Early Modern Europe and Today*. Bulletin of the GHI. University of Münster. 9-24.

Webster, H. 2004: "Feudalism as a system of local government" a *Early European History.* Kessinger Publishing. 426-428.

Contes
a la vora del foc

Fa uns anys vaig venir a viure en aquest municipi de La Secuita i, poc a poc, m'he anat integrant, coneixent als seus habitants, les tasques que desenvolupen, el seu dia a dia i la seva transformació que, en els temps actuals, és tot un repte.

Vaig conèixer la Tesa Cisa, col·laboradora de la revista del nostre municipi, "Quatre", i em va animar a participar-hi publicant les meves proses poètiques, històries, etc.

El meu agraïment a tots, també a la Francesca Fortuny, companya de classe de poesia i autora de diversos llibres que, amb la seva infinita paciència, tradueix els meus escrits al català.

En aquesta ocasió desitjo explicar una petita història, o conte, dedicat als botons.

El món dels botons

A la roba d'abric dels humans hi feia falta alguna cosa. Alguna cosa que pogués unir les peces amb total elegància i discreció.

I va ser l'home l'enginyós i astut inventor que, amb una espurna d'ironia i una profunda convicció va exclamar: "Finalment ho he aconseguit"

I així va ser com varem néixer nosaltres els botons.

Si, si, els botons...aquests que vostès porten en les seves robes d'abric.

Al principi tot va ser ingenuïtat però, poc a poc, varem anar envaint aquest món omplint-lo de totes les mides, formes i colors.

Nosaltres, els botons, som amics inseparables dels traus. Tots dos ens desitgem, som fidels companys tot i que, a vegades, sembla que el nostre destí estigui pendent d'un fil.

Ens varen filtrar dins totes les classes socials, polítiques i, perquè no, també en les religioses, i com presumien de nosaltres en les altes institucions!!, però també col·laboràvem amb les classes més marginades.

Us explicaré un petit secret i és en aquestes darreres on ens esforçàvem més per tal de poder donar un major rendiment.

Tot el nostre món, el dels botons, gira al voltant de la fantasia, cosa totalment diferent al que passa en el món dels humans; ells tenen grans conflictes, baralles quotidianes i un llarg etc. Nosaltres, els botons: escoltar, veure, callar i botonar.

Vàrem assistir a les millors representacions, recepcions luxoses, grans festes i innumerables esdeveniments. Us he de confessar que, sense nosaltres, els humans semblaria que estan despullats. Ai!, de quants moments d'angoixa els hem tret perquè, per culpa d'un botó, l'enrenou que es podia formar!.

Ens feien còmplices i col·laboradors en les insinuacions que entre altres humans s'efectuaven, només amb el propòsit d'atribuir-se una conquesta personal, i no cal dir que per a d'altres representàvem el dolor, la tristesa i la desesperació.

Però, de veritat, quan ho passàvem millor era escoltant les nostres pròpies històries, allí on els humans ens acostumen guardar per a altres ocasions, a la caixa de costura.

Quines històries!, les més divertides eren sempre les dels més petis perquè solien ficar-se en els llocs més pintoresc, i així, explicant i escoltant, passàvem els dies, els mesos i anys fins que ens trobaven un altre destí.

Sempre hi ha humans que es recorden de nosaltres, nosaltres també, posseïm cos sense vida però amb una gran ànima sempre disposta a embellir qualsevol peça d'abric, vingui d'on vingui.

Però s'acostuma a dir, la felicitat dura poc a casa del pobre, així que escoltin el que va passar.

La notícia va córrer de botó en botó, de trau en trau. Serà la nostra fi, deien els més pessimistes, encara que els botons, fidels al nostre servei no varem baixar la guàrdia, però la força amb la que va aparèixer va calar fons en els més joves dels humans.

Com ja podeu imaginar, va aparèixer la senyora cremallera.

Freda i sense delicadesa, ella va arribar sola, volia ser sola i trepitjant a fons, res de mitges tintes: Deia:

- O s'obre o es tanca.

I no tenia competència.

Es va anar introduint a poc a poc en la majoria de les peces de roba, i quin desànim que va causar en el món dels botons!. Varem anar descendent vertiginosament i va arribar un temps en que només érem necessaris en escasses ocasions. Ens amuntegaven cada cop més dins la caixa de costura, gairebé no feien cas de nosaltres i les nostres històries eren d'allò més tristes.

Des de l'aparició de la senyora cremallera aquesta ha estat, i és, la nostra competència sense precedents.

Però nosaltres, els botons, finalment ens ho varem prendre amb bona filosofia, mirant el costat positiu de les coses.

Quan la senyora cremallera s'espatllava, s'havia de substituir per una altre, mentre que els botons, no. Quina llàstima per a la senyora cremallera, però ella es resistia i nosaltres no li ho impedíem perquè, com ja us ho he comentat abans, la nostra missió en aquest món, la dels botons, és veure, escoltar, callar i botonar les peces d'abric que sigui necessari, sense distincions de classes socials, color i raça, i menys política o religiosa.

Som, i seguirem sent, junt amb els traus, amics inseparables, fins que els humans vulguin.

I aquesta és senyores i senyors, la petita història del món dels botons, uns personatges als que, sovint, no els donem la importància que tenen però que, sense ells, ens trobaríem, en moltes ocasions, en un gran compromís

Cecilio Hernandez

La vostra creativitat i estima cap al poble pot publicar-se a la revista Quatre! Envieu-nos les vostres creacions a l'adreça electrònica aj.secuita@altanet.org amb el concepte "Calaix creatiu" o físicament a l'Ajuntament.

FEBRER 2013

Activitats i serveis

dl	dm	dc	dj	dv	ds	dg
				Gimnàstica (Secuita) Teatre 1	Ball Country solidari 2	3
Gimnàstica (Secuita) Country 4	Puntes coixí Pilates Country Andròmines 5	Country (Toni) 6	Pilates Ball de Saló 7	Gimnàstica (Secuita) Teatre 8	Ball de saló social 9	10
Gimnàstica (Secuita) Country 11	Pilates Puntes de coixí Country 12	Country (Toni) 13	Pilates Ball de Saló 14	Gimnàstic (Secuita) Teatre 15	Country Ball de saló social 16	Deixalleria mòbil 17
Gimnàstica (Secuita) Country 18	Pilates Puntes de coixí Country 19	Country (Toni) 20	Pilates Ball de Saló 21	Gimnàstica (Secuita) Country 22	Country Ball de saló social 23	24
Gimnàstica (Secuita) Country 25	Pilates Puntes de coixí Country 26	Country (Toni) 27	Pilates Ball de Saló 28			

MARÇ 2013

dl	dm	dc	dj	dv	ds	dg
				Gimnàstica (Secuita) Teatre 1	Country Ball de saló social 2	3
Gimnàstica (Secuita) Country 4	Pilates Puntes de coixí Country Andròmines 5	6	Country Ball de Saló 7	Gimnàstica (Secuita) Teatre 8	Ball Country solidari 9	10
Gimnàstica (Secuita) Country 11	Pilates Puntes de coixí Country 12	13	Pilates Ball de Saló 14	Gimnàstica (Secuita) Teatre 15	Country Ball de saló social 16	Deixalleria mòbil 17
Gimnàstica (Secuita) Country 18	Pilates Puntes de coixí Country 19	20	Pilates Ball de Saló 21	Gimnàstica (Secuita) Teatre 22	Country Ball de salói social 23	24
Gimnàstica (Secuita) Country 25	Pilates Puntes de coixí Country 26	27	Pilates Ball de Saló 28	Gimnàstica (Secuita) Teatre 29	30	31

Informació municipal

Telèfons d'interès

Ajuntament	977 61 14 54
CEIP Guillem de Claramunt	977 61 14 21
AMPA	625 94 30 31
Consultori mèdic	977 61 12 17
Farmàcia	977 61 12 67
Cooperativa Agrícola Sant Isidre de la Secuita	977 61 12 07
Cooperativa Agrícola de l'Argilaga	977 61 13 62

Horaris de consulta mèdica, infermeria i pediatria

	Horari metge de família				
	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
La Secuita	8.30-13.30	8.30-11.30	8.30-11.30	15.30-17	8.30-13.30
Vistabella			12-13.30		
L'Argilaga		12-13.30			

	Horari infermeria				
	Dilluns	Dimarts	Dimecres	Dijous	Divendres
La Secuita	8.30-11.30	10-12.40	11-13	11-13	9.45-13
Vistabella				8.30-10.15	
L'Argilaga			8.30-10.15		

* Pediatria: previ a cita confirmada telefònicament

Per demanar visita mèdica o d'infermeria, truqueu al telèfon 902 111 444. També podeu demanar-la a **www.gencat.net/ics**. Per a atenció continuada o qualsevol altra informació truqueu al CAP del Morell: 977 84 06 56.

Horaris d'autobusos

Els horaris d'autobusos corresponen als mesos d'estiu (juliol i agost) en dies feiners. A partir del mes de setembre, els horaris tornaran a ser els que podíeu trobar a l'anterior entrega de Quatre. L'horari dels dissabtes i els dies festius no es modifica i segueix com està establert.

De dilluns a divendres, feiners (excepte juliol i agost)

↓	**L'Argilaga**	6.55 14.35	7.40 15.50	9.20 18.10	10.20 19.35	12.35 20.50
↓	**La Secuita**	7.00 14.40	7.45 15.55	9.25 18.05	10.25 19.40	12.40 20.55
○	**Tarragona**	7.50 15.15	8.25 16.35	10.10 18.50	11.10 20.10	13.15 21.25
○	**Tarragona**	6.10 14.00 21.30	8.30 15.15	9.15 18.15	12.00 19.00	13.15 20.15
↓	**La Secuita**	6.35 14.40 22.15	9.25 15.50	9.50 18.50	12.40 19.40	13.50 20.55
↓	**L'Argilaga**	6.40 14.35 22.10	9.20 15.55	9.55 18.55	12.35 19.35	13.55 20.50

De dilluns a divendres, feiners

↓	**Les Gunyoles**	8.19 17.26	9.54 20.26	10.54	12.26	15.56
○	**Tarragona**	8.40 17.50	10.15 20.50	11.15	12.50	16.20
○	**Tarragona**	10.05	12.05	15.05	18.05	
↓	**Les Gunyoles**	10.25	12.25	15.22	18.25	

Dissabtes feiners (tot l'any)

↓	**L'Argilaga**	7.50	10.20	12.35
↓	**La Secuita**	7.55	10.25	12.40
○	**Tarragona**	8.30	11.05	13.10
○	**Tarragona**	9.15	12.00	13.15
↓	**La Secuita**	9.50	12.40	13.50
↓	**L'Argilaga**	9.55	12.35	13.55

***No circula diumenges ni festius**

Dilluns feiners

↓	**L'Argilaga**	9.30
↓	**La Secuita**	9.34
○	**Reus**	10.12
○	**Reus**	18.30
↓	**La Secuita**	19.08
↓	**L'Argilaga**	19.12

De dilluns a divendres, feiners

↓	**La Secuita**	10.23	14.25
○	**Reus**	11.27	15.27
○	**Reus**	9.30	13.30
↓	**La Secuita**	10.23	14.25

Aquests horaris s'han extret de les pàgines web d'Autocars Segarra i Autocars Plana i estan condicionats a la fluïdesa del trànsit.

núm. 14 · Octubre 2012 · Gener 2013

La Secuita AJUNTAMENT

segueix informat

www.lasecuita.cat

La Secuita AJUNTAMENT

Alzina centenària del Pontarró

Fen un a passejada per la Ruta dels quatre pobles la poden visitar i gaudir a l'estiu de la seva ombra.

En el nostre terme municipal es troba l'alzina centenària, és un exemplar aïllat, caracteritzat per la seva forma arrodonida a partir de diferents branques que surten d'un sol tronc (25 – 30 m diàmetre i 12m d'alçada) De gran presencia en el ben mig del comellar que recull les aigües d'aquesta zona (Mas de Molins i Pontarró) en la margada de l'antic camí de Valls.